

Prosjektets navn	Hele Rælingen leser
Føringer	
Tilskuddsmottaker	
Bakgrunn og prosjektgjennomføring	Dette prosjektet var initiert av tidligere biblioteksjef Pia Løfshus. Våre formidlere, Elin Amundsen og Ylva Sjaastad har vært drivere for dette prosjektet, andre bidragsytere har vært voksenbibliotekar Birte Guttormsen, ungdomsbibliotekar Elin Bekkebråten Sjølie, assistent Martine Ødegård Skofteby, barnebibliotekar Anders Aasheim og biblioteksjef Gjertrud Øvland. Dette prosjektet ble forsinket av koronapandemien, sykdom hos ansatte, skifte av bibliotekets lokaler, sjef og datasystem. Tidligere biblioteksjef Pia Løfshus ga prosjektet videre til formidlerne Elin Amundsen og Ylva Sjaastad da hun sluttet. Vi har forsøkt å følge opp intensjonene i de tre prosjektene etter beste evne, men siden mange ting har endret seg siden søknaden ble skrevet, har vi gjort justeringer som forklart under. Planen var at prosjektet «Hele Rælingen leser» skulle bestå av tre forskjellige tiltak for å nå tre forskjellige brukergrupper. Tiltak 1, formidling til flyktninger Tiltak 2, Digital formidling - for å nå de som ikke kommer til biblioteket Tiltak 3, Formidling til eldre Tiltak 1: Formidling for flyktninger Fra søknaden: En besøksrekke til flyktning- og integreringstjenestens bolig hvor en bibliotekar vil formidle for fire av de gruppene de holder, henholdsvis; arbeidsgruppen, kvinnegruppen, mannegruppen og ungdomsgruppen. En bibliotekar formidler tilrettelagt litteratur og informerer om bibliotekets tjenester. Dette følges opp med en invitasjon for hver av gruppene til biblioteket hvor samme bibliotekar gir en omvisning og bokprat. Gjennomføring: Elin og Ylva innledet et samarbeid med Suria Almaroufy fra Flyktningetjenesten høsten 2021. Samarbeidet gikk ut på å formidle bøker og fortellinger på en tilgjengelig måte for flyktninger som holder på å lære norsk. Suria har verdifull kompetanse fra sitt arbeid som lærer for barn som er nye i Norge. Vi arbeidet med en lettest bok der vi lagde musikk, billedformidling og laget en plan for hvordan vi skulle fremføre dette. Før vi rakk å gjennomføre dette for målgruppen, måtte Flyktningetjenesten avslutte samarbeidet

med oss grunnet stort arbeidspress under starten av Ukraina-krigen. De hadde da heller ikke tid til andre samarbeidsprosjekter. Vi måtte derfor tenke nytt.

Vi hadde allerede satt oss følgende mål:

- Å vise flyktninger at de er velkomne på biblioteket. At det er gratis og at det kan brukes som sosial møteplass
- At biblioteket er et sted å være, et sted for studier og arbeid, men også lek og kulturopplevelser.
- Å formidle tjenester og verktøy som gjør at alle kan få hjelp til å lese det de vil både på norsk og mange andre språk.
- Å hjelpe flyktninger med å lære seg norsk og å bli kjent med norske bøker som passer deres smak og interesser.
- Å gi flyktninger noen kjente og trygge ansikter (Ylva og Elin A.) slik at biblioteket ikke føles fremmed eller skummelt.

For å nå hvert fall noen av disse målene, har vi gjort følgende:

- Laget et opplegg som alle ansatte i biblioteket kan gjennomføre for flyktninggrupper som vil besøke biblioteket. Vi sender ut invitasjon til flyktningetjenestens grupper der de kan melde seg på i forkant og vi tilbyr omvisning og formidling på norsk eller engelsk.
- Laget en brosjyre som ønsker flyktninger velkommen til biblioteket med nødvendig informasjon som vi sender ut til Flyktningetjenesten.
- Laget formidlingsvideoer som viser frem depotbøker på mange språk, som formidler at de kan be om at vi bestiller inn bøker på deres språk og viser frem Verdensbiblioteket. De kan blant annet sees her:
https://www.youtube.com/playlist?list=PLuDgQupVV-3HHI884UXdVD66XOmX_bLNg
- Opprettet en fyldigere avdeling for depotbøker på mange språk enn det vi hadde tidligere. Denne har også fått nye skilt som formidler Verdensbiblioteket og at de kan ønske seg flere språk.

Videreføring:

Biblioteksjefen er i dialog med flyktningetjenesten angående omvisninger på biblioteket. Vi håper ellers at flyktningetjenesten, deres brukere og andre som er nye i Norge og Rælingen vil dra nytte av de tiltakene vi har satt inn. Vi kommer til å jobbe videre slik at disse tiltakene fortsetter å være aktuelle og relevante.

Vi planlegger å:

- Lage en bokliste over bøker vi kan formidle til de som holder på å lære seg norsk.

Vi ønsker å:

- Lage en videoserie til sosiale medier, der ulike personer sier «Velkommen til biblioteket» på ulike språk. Denne skal filmes rundt omkring i biblioteket og kjøres som en kampanje der vi viser frem tilbudene våre til denne målgruppen. Vi håper det vil lokke flere flyktninger til biblioteket.

Tiltak 2: Digital formidling

Fra søknaden:

En satsning på digital formidling for å nå brukere vi ikke får inn dørene, men som leser digitalt. Biblioteket lager en digital kampanje med instruksjonsfilmer og formidlingsfilmer. I formidlingsfilmene vil vi fokusere på bøker som er tilgjengelig via BookBites appen. Filmene vil legges til i vår YouTube kanal og være tilgjengelig for alle.

Gjennomføring:

Den digitale plattformen vi får mest gjennomslag for våre videoer, er for øyeblikket instagram og ikke YouTube. Dette kan ha endret seg etter koronapandemien. Vi har derfor satset på et instagram-vennlig format, men også delt videoene vi har laget på YouTube og Facebook.

Kampanjen har fokusert på å fremme bøker man kan låne på biblioteks-appene BookBites og Libby.

Vi har eksperimentert oss frem til det formatet vi selv synes fungerer best. Vi har best erfaring med kortere underholdende videoer, og har satset på ett budskap per video og at filmen skal være kortere enn et minutt. Filmene retter seg til både barn, ungdom og voksne. Filmene kan sees her:

<https://www.youtube.com/watch?v=ERG7twha67U&list=PLuDgQu pVV-3HFaYHwGksf3fcv4csa YEj>

Vi valgte også å inkludere Instagram/Facebook-innlegg som en del av kampanjen. Da ble det tatt bilder av nye bøker i biblioteket med henvisning til at de også kan lånes på BookBites. Vi har sett at bildene vi legger ut får like god respons som reel-videoene. Vi ser også at vi skaper ekstra blest rundt det vi publiserer når vi legger det til i «Story», liker og deler med hverandre, og tagger forfatteren e.l.

Se mer på vår instagram-side:

<https://www.instagram.com/ralingenbibliotek/>

Videreføring:

Vi ønsker å fortsette med ulike digitale formidlingstiltak fremover. Gjerne med mer spissede målgrupper og fokus.

Det kan for eksempel være:

- Formidle lydbøker til 7.klassinger som i utgangspunktet ikke er interessert i bøker. Fokuset kan være bøker med fengende temaer som kan lånes gratis i BookBites. Dette kan supplere formidlingen under skolebesøk.
- Fredagstipset på Instagram/Facebook der vi gir lånerne ulike tips om bøker, forestillinger, kulturarrangementer etc.
- Formidling under Sommerles, der vi formidler ukas passord sammen med en passende bok.
- Fortsette med filmer som formidler bøker fra Bokkafeen vi arrangerer på biblioteket.
- Videoer som viser frem biblioteket, de ansatte, tilbudene våre og alt vi gjør (både på og utenfor biblioteket).

Tiltak 3: Formidling for eldre

Fra søknaden:

Vi har et dagsenter i Rælingen kommune hvor innbyggere som bor hjemme kan oppholde seg på dagtid. Mange er der fordi de fysisk ikke klarer seg hjemme hele dagen, men er klare i hodet.

Vi ønsker derfor å tilby dem et opplegg. Her tenker vi å prøve ut forskjellige varianter av aktiviteter som lesesirkel og shared-reading.

Gjennomføring:

Vi har fra før av en månedlig bokkafe i biblioteket på dagtid. Dette gjør at det hovedsakelig er pensjonister som har anledning til å delta. Dette er en tradisjon som fungerer fint og vi kommer til å fortsette med.

I tillegg har vi innført to nye tiltak:

1. Besøk på Løvenstadtunet dagsenter/sykehjem:

Vi hadde et møte med nåværende avdelingsleder på dagsenteret på Løvenstadtunet, før jul. Det viste seg at litteraturformidling var nærmest helt fraværende der. De har mye musikk, men ingen litteraturformidling. Beboerne og brukerne av dagsenteret er overveiende demente, mens somatisk avdeling er en gruppe eldre som er klare i hodet, men har ulike fysiske utfordringer. Vi ble enige om at et lavterskeltilbud med formidling var det som passet best. (Ikke shared reading, det passer nok bedre for friskere eldre).

Vi ble enig om å prøve ut et opplegg med muntlig fortelling og høytlesning for tre grupper: dagsenteret, de friskeste demente på sykehjemmet og somatisk avdeling. Vi fikk også høre at mange av de eldre er interessert i lokalhistorie og ordtak.

Elin og Ylva utviklet et opplegg basert på denne samtalen. Vi lette i lokale sagn, gamle ordtak og litteratur som kunne passe. Vi valgte sagn om nisser, underjordiske, huldre og nøkken. Det fins flere lokale sagn om nisser og huldre fra Rælingen, så vi valgte de beste av dem, sammen med ordtak brukt i Rælingen. Kilden til dette var

	«Rælingen: trekk av bygdehistorien» av Asbjørn Dørumsgaard. Disse ble formidlet som muntlig fortelling. Vi fant også frem et utdrag fra «Alle vi barna i Bakkebygrenda» av Astrid Lindgren som handlet om nøkken, og som gir et fint tidsbilde av barndommen i en tid de eldre kan kjenne seg igjen i. Gjennomføringen av opplegget ble tatt godt imot. Noen var tydelig engasjert, noe de ga uttrykk for gjennom ord eller ansiktsuttrykk. Videreføring: Både ansatte og beboere ønsket at vi skulle komme tilbake. Vi håper å kunne videreføre dette slik at det kan være en halvårlig eller årlig begivenhet, kanskje med noen ulike program vi kan alternere med. En ny prosjektidé er å fortelle folkeeventyr de kan huske fra egen barndom. Les om et av våre besøk på Løvenstadtunet her: Hele Rælingen leser – sagn og lokalhistorie på Løvenstadtunet - Rælingen kommune (rælingen.kommune.no) 2. Shared reading/delt lesing på biblioteket: Vi brukte penger på et kurs i Shared reading. Etter å ha snakket med Løvenstadtunet dagsenter og kursholderene fant vi ut at opplegget ikke egnet seg for de som går på dagtilbud på Løvenstadtunet, og bestemte oss for å holde det på biblioteket, men å markedsføre det spesielt mot eldre. Vi har foreløpig hatt to Shared reading-arrangementer der dessverre ingen har dukket opp. Videreføring: Vi kommer til å samarbeide videre med kommunens ressursenter for å finne deltagere som kan tenke seg å være med på opplegget.
Måloppnåelse	Vi har opprettet et samarbeid med Løvenstadtunet og oppdagat at det er et stort behov for bibliotekformidling og litterære opplevelser der. Vi gleder oss over at denne døren nå er åpnet. Det har vært forskjellige utfordringer (som beskrevet over) i vårt møte med flyktningetjenesten. Vi har imidlertid fått bli mer kjent med flyktningetjenesten og måten de jobber på, og vi tror vi er i gang med noe som på sikt kan føre til at flere flyktninger finner veien til biblioteket. Når det gjelder den digitale formidlingen vår, er det vanskelig å måle om den har ført til flere utlån, men vi ser at det vi legger ut på sosiale medier vekker engasjement. Vi har også fått gode rutiner for å jobbe med denne typen formidling. Vi har lært mye om både videoredigering og hvordan vi kan dra nytte av sosiale medier. Arbeidet med dette har ført til at vi har dannet et team som nå jobber sammen om digital formidling.

Eksempler til etterfølgelse	Digital formidling: Vi har best erfaring med kortere underholdende videoer, og har satset på ett budskap per video og at filmen skal være kortere enn et minutt. Vi har sett at bildene vi legger ut får like god respons som reel-videoene. Vi ser også at vi skaper ekstra blest rundt det vi publiserer når vi legger det til i «Story», liker og deler med hverandre, og tagger forfatteren eller lignende Dagsenter/sykehjem: Løvenstادتunet ble kjempeglade da vi tok kontakt. Det er tydelig at de har et behov og ønske om flere litterære arrangementer og mer samarbeid med biblioteket.
Videreføring	-
Regnskap	
Vedlegg	- Brosjyre og invitasjon til flyktningtjenesten
Underskrift	Gjertud Øvland

Vedlegg

Brosjyre og invitasjon til flyktningtjenesten

Velkommen til Rælingen bibliotek

På biblioteket kan du:

- Lese aviser og tidsskrifter
- Låne bøker, filmer og videospill
- Få hjelp til å finne bøker og annen informasjon
- Være med på forskjellige arrangementer
- Møte venner, eller sitte og slappe av
- Studere eller jobbe
- Finne bøker på forskjellige språk

Alle kan komme på **biblioteket**

Alle som har lånekort kan låne med seg
bøker hjem, helt gratis. Ta med
legitimasjon og snakk med oss på
biblioteket, så ordner vi et lånekort til deg
- helt gratis!

Kjære flyktning- og integreringstjenesten

Vi ønsker å tilby deres brukergruppe en omvisning på Rælingen bibliotek, og tar gjerne imot grupper på ca. 10 personer av gangen.

På omvisningen får deltakerne bli kjent med biblioteket, og vi hjelper dem med å ordne seg lånekort.

Vi forklarer også hvordan man bruker utlånsautomatene slik at man kan ta med seg bøker og filmer hjem.

Vi ønsker at alle skal føle seg velkomne på biblioteket og at alle skal kunne bruke det til sin fordel.

**For å avtale tid, send oss en mail på
biblioteket@ralingen.kommune.no**

Omvisningen holdes enten på norsk eller engelsk, si gjerne ifra på forhånd hvilket språk dere ønsker. Dere må selv ordne tolk hvis det er nødvendig.

For at alle skal kunne få lånekort, må alle deltakerne ha med seg gyldig legitimasjon med bilde.

Hvis vi får beskjed i god tid, har vi også mulighet til å bestille inn bøker på språk som er aktuelle for gruppen som kommer.

Med vennlig hilsen
Rælingen bibliotek